

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Gymnázium, Brno, Vídeňská 47

Adresa: Vídeňská 47, 639 00 Brno

Identifikátor školy: 600 013 446

Termín konání inspekce: 3. - 6. květen 2004

Čj.:	11-1035/04-11136
Signatura:	kl2zx521

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v gymnáziu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v gymnáziu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v gymnáziu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v předmětech český jazyk a literatura, dějepis, anglický jazyk, matematika, fyzika, informatika a výpočetní technika, základy společenských věd, občanská výchova ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium, Brno, Vídeňská 47 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Jihomoravský kraj, Žerotínovo náměstí 3/5, 601 82 Brno. Škola dle *Rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy* (dále jen MŠMT), *kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení*, č.j. 31 813/2001-21, sdružuje gymnázium s kapacitou 512 žáků a školní jídelnu s kapacitou 500 jídel. V letošním školním roce se ve škole vzdělává 500 žáků v 16 třídách.

Ve škole se v tomto školním roce realizují studijní obory 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, čtyřleté studium, 79-41-K/405 Gymnázium – programování, čtyřleté studium a 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné, osmileté studium.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Odborná a pedagogická způsobilost byla zjišťována a hodnocena u dvaceti sedmi pedagogických pracovníků, kteří v době inspekce vyučovali hospitovaným předmětům. Dvacet šest z nich svým vzděláním splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované právním předpisem, jedna vyučující nesplňuje podmínky pedagogické způsobilosti. Výchovná poradkyně absolvovala kvalifikační studium pro výchovné poradce. Ředitelka školy přiděluje úvazky uvážlivě, s ohledem na aprobační a pedagogické zkušenosti jednotlivých vyučujících.

Organizaci školy a její chod upravuje kvalitně zpracovaný organizační řád. Kompetence a pravomoci deleguje ředitelka na zástupce a vedoucí předmětových komisí promyšleně, s ohledem na potřeby školy. Také úkoly ostatních pracovníků jsou vymezeny jasně a jednoznačně. Podmínky pro týmovou práci pracovníků školy jsou zabezpečeny.

Poradními orgány ředitelky školy jsou pedagogická rada a kolegium ředitelky. Pedagogická rada hodnotí prospěch a chování žáků a plní svoji funkci. Kolegium se zabývá především dlouhodobými záměry školy. K některým jednáním bývají přizváni i volení reprezentanti žáků. Předmětové komise se účinně podílejí na plánování a organizaci výchovně vzdělávacího procesu, na kontrole plnění učebních osnov, kontrole výsledků vzdělávání ve vybraných předmětech a na vedení začínajících učitelů. V současné době nejsou ve škole začínající učitelé.

Informovanost mezi vedením školy a ostatními zaměstnanci je zajištěna prostřednictvím vnitřní intranetové sítě, zveřejněných plánů a dalších pokynů a informací na nástěnce ve sborovně, adresných písemných oznámení, prostřednictvím porad a v případě potřeby i osobním kontaktem. Vnitřní informační systém je funkční.

Povinnosti pracovníků vymezuje vnitřní řád školy. Kontrolu plnění těchto povinností provádí ředitelka školy a její zástupci, do jejichž pracovní náplně patří také vedení pedagogických i nepedagogických pracovníků. Noví učitelé jsou přijímáni na základě výběrového řízení, v němž jsou posuzovány odborné a pedagogické předpoklady uchazečů.

Kontrola výchovné a vzdělávací práce učitelů je prováděna především formou hospitací vedení školy. Hospitační záznamy obsahují popis průběhu hodiny, použité metody a formy práce. Hodnocení výsledků hospitace probíhá formou rozhovoru s vyučujícím. V případě zjištěných nedostatků sleduje vedení školy jejich odstranění. Předmětem kontrolní činnosti jsou také písemné práce žáků. Vedení školy má vypracovaný plán kontrol, který plní. S výsledky kontrolní činnosti seznamuje vedení školy učitele na jednáních pedagogické rady. Na začátku školního roku jsou stanoveny priority výchovné a vzdělávací práce a na jednání závěrečné pedagogické rady je hodnoceno jejich plnění v uplynulém období.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v souladu se zaměřením a potřebami školy. Účast pedagogů na dalším vzdělávání a využití získaných poznatků v praxi vedení školy sleduje a podporuje.

Pro hodnocení zaměstnanců jsou stanovena kritéria, v nichž je sledována kvalita výchovné a vzdělávací práce, ale také další aktivity, na kterých se učitelé a nepedagogičtí zaměstnanci podílejí. Sebehodnocení zaměstnanců probíhá formou dotazníků. S výsledky hodnocení své práce jsou zaměstnanci seznamováni. Všechny zaměstnance se však nedaří dostatečně motivovat ke zkvalitňování práce. Tuto skutečnost vedení školy zohledňuje v oblasti plánování lidských zdrojů.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti školy jsou vynikající.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Gymnázium sídlí v samostatné budově. Kromě kmenových učeben má dostatečné množství samostatných odborných učeben a laboratoří pro výuku přírodovědných předmětů, cizích jazyků, dějepisu, informatiky a výpočetní techniky, výtvarné a hudební výchovy. Ke shromažďování žáků a samostudiu slouží velká studovna. K dispozici žákům je také multimediální učebna a písárna. Učebny jsou vybavené především starším nábytkem, v některých byly žákovské židle a stoly již nahrazeny novými, výškově nastavitelnými. Školní knihovna s čítárnou byla přemístěna a zmodernizována, učitelská knihovna je umístěna ve sborovně a v kabinetech učitelů. Fond obou knihoven je pravidelně aktualizován. K tělesné výchově jsou využívány dvě tělocvičny, posilovna a venkovní hřiště s prašným povrchem bez zařízení pro atletiku. Škola proto také využívá sportovní zařízení jiné organizace. Svě prostory má i školní jídelna s výdejnou stravy.

Škola disponuje většinou dostatečným množstvím učebnic, které si všichni žáci mají možnost zapůjčit. Zajištění výuky učebními pomůckami, převážně staršími, je kromě matematiky a cizích jazyků celkově na velmi dobré úrovni. Nejlépe jsou vybaveny kabinety, laboratoře a učebny přírodovědných předmětů a jedna učebna informatiky a výpočetní techniky. Ve zbývajících dvou učebnách zaměřených na práci s počítači jejich technická úroveň již méně vyhovuje současným požadavkům. Chybí v nich také vhodné zařízení pro demonstraci činnosti vyučujících. Efektivní a názornou výuku v ostatních odborných učebnách umožňuje didaktická technika včetně kamerových systémů pro snímání předloh. Počítače v učebnách a pracovnách pedagogů jsou síťově propojeny s možností připojení na Internet.

Ředitelka kontroluje efektivní využívání materiálních zdrojů. Při plánování obnovy materiálně-technického zázemí se v současné době zaměřila na jeho zlepšení především pro výuku cizích jazyků a matematiky i na vybavení didaktickou a výpočetní technikou. Tělovýchovné zařízení školy využívá i veřejnost.

Celkově je úroveň materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti školy velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované studijní obory

Škola poskytuje úplné střední vzdělání. V letošním školním roce se ve škole vyučuje těmito oborům:

- 79-41-K/801 Gymnázium – všeobecné, osmileté studium,
- 79-41-K/401 Gymnázium – všeobecné, čtyřleté studium,
- 79-41-K/405 Gymnázium – se zaměřením na programování, čtyřleté studium.

V tomto školním roce nejsou ve škole integrováni žáci.

Vyučované studijní obory jsou ve škole realizovány v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Učební dokumenty

Ve školním roce 2003/2004 vychází výuka v osmiletém studijním cyklu z Generalizovaného učebního plánu gymnázia s osmiletým studijním cyklem č. j. 20 594/99-22 ze dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999 a ve čtyřletém studijním cyklu z Generalizovaného učebního plánu gymnázia se čtyřletým studijním cyklem č. j. 20 595/99-22 ze dne 5. května 1999 s platností od 1. září 1999.

Vzdělávání a výchova ve škole se v době inspekce realizuje v souladu s platnými učebními dokumenty u studijního oboru gymnázium čtyřleté i osmileté všeobecné. U gymnázia se zaměřením na programování nebyly učební dokumenty, které škola zpracovala a podle nichž vyučuje ve školním roce 2003/2004, předloženy a schváleny MŠMT.

Učební plán studijních oborů a výchovně-vzdělávací proces byly vhodně upraveny na podmínky školy. Rozvrhy všech tříd, platné v době inspekce, byly v souladu s příslušným učebním plánem a s reálnou výukou. Třídní knihy a třídní výkazy průkazným způsobem zachycují průběh vzdělávání a výchovy žáků. Žáci byli vzděláváni v hospitovaných předmětech podle platných učebních osnov, se kterými také korespondovalo učivo ve všech sledovaných hodinách.

Výuka ve škole byla v době inspekce u studijních oborů gymnázium čtyřleté a osmileté se všeobecným zaměřením v souladu s učebními dokumenty realizovaných studijních oborů. Učební dokumenty studijního oboru gymnázium čtyřleté se zaměřením na programování, které škola zpracovala, nebyly předepsaným způsobem schváleny MŠMT.

Kontrola naplňování učebních osnov

Kontrola naplňování učebních osnov se uskutečňuje zejména při hospitacích ředitelky a zástupců. Plnění osnov vedení školy průběžně sleduje prostřednictvím předmětových komisí. Opatření přijímaná vedením školy v této oblasti jsou účinná.

System kontrol naplňování učebních osnov ve škole je účinný.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy (vůči žákům)

Rozvrh hodin stanovuje začátek vyučování v 7:05 hodin nebo v 8:00 hodin a jeho konec nejpozději po 10. vyučovací hodině, tj. v 16:05 hodin. Přestávky jsou v délce 5 nebo 10 minut, po čtvrté vyučovací hodině je zařazena přestávka dvacetiminutová. Polední přestávka je začleněna do rozvrhu jednotlivých tříd individuálně v délce 30 minut. Počet hodin v jednom dni s polední přestávkou je maximálně osm. Skladba předmětů v rozvrhu hodin převážně zohledňuje psychohygienické zásady.

Školní řád vymezuje práva žáků i jejich povinnosti spojené s docházkou do školy a výchovně-vzdělávacím procesem. Důraz je kladen na jasná pravidla omlouvání absence a klasifikaci žáků s definováním vědomostí a dovedností nutných pro jednotlivé hodnotící stupně. Provozní řády odborných učeben, laboratoří a sportovišť účelně upravují aktivity v těchto prostorách, zásady chování žáků i jejich bezpečnosti.

Žáci získávají informace o výsledcích vzdělávání a výchovy od vyučujících a třídního učitele. Významným zdrojem informací jsou nástěnky v budově školy a webové stránky školy. Přenos informací mezi vedením školy a žáky zčásti zajišťuje také *Studentský senát*, který v poslední době obnovuje svou činnost. Komunikace školy se zákonnými zástupci žáků probíhá převážně na pravidelných třídních schůzkách a hovorových hodinách, případně na individuálně sjednaných jednáních. Žáci vyšších ročníků gymnázia nemají studijní průkazy a výsledky se rodiče dozvídají od žáků. Závažná sdělení jsou rodičům nezletilých žáků zasílána písemně. Zavedený informační systém směrem ke zletilým žákům i rodičům nezletilých žáků je funkční.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství

Poradenské služby ve škole zajišťuje výchovná poradkyně, která se zaměřuje na výchovnou a vzdělávací problematiku a profesionální orientaci žáků. Sleduje také úspěšnost absolventů při přijetí na vysoké školy. Mimo to pomáhá žákům s poruchami chování a učení, přitom spolupracuje se speciálními pedagogy a pedagogicko-psychologickými poradnami. Pro rodiče má vyhrazeny konzultační hodiny, informace jim poskytuje též na třídních schůzkách a prostřednictvím množství aktuálních materiálů na nástěnce. Výchovná poradkyně koordinuje svou práci na základě doporučení odborníků, spolupracuje s ostatními učiteli školy a metodikem prevence a informuje o své činnosti vedení školy a své kolegy.

Činnost metodika primární prevence sociálně-patologických jevů obsahuje každoročně využívané dotazníkové šetření, nabídku besed a dalších aktivit s problematikou zdravého životního stylu a protidrogové prevence. Jednotlivé akce jsou plánovány a rozděleny podle ročníků. Již opakovaně se realizuje cílený dvouhodinový program pro 1. ročník a besedy pro 2. a 3. ročníky. Při zajišťování besed a dalších programů metodik spolupracuje s řadou specializovaných zařízení. Žáci školy se zapojili do akce Adopce na dálku. Vzhledem k tomu, že školu navštěvují i žáci jiných národností, metodik zařazuje do své práce prvky multikulturní výchovy. V prostorách školy má nástěnku, na které informuje žáky, kolegy a rodiče. V rámci své činnosti nabízí žákům a jejich rodičům konzultace a poradenství, rodiče informuje také na třídních schůzkách. Ve své práci využívá informací a dovedností ze vzdělávacích akcí, předává je učitelům vybraných předmětů (biologie a chemie), kteří mu v jeho činnosti pomáhají. Zjištěné problémy neprodleně řeší ve spolupráci s výchovnou poradkyní, vedením školy a s rodiči.

Systém výchovného poradenství a prevence sociálně-patologických jevů významně přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávací činnosti školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech

Český jazyk a literatura

V předmětu český jazyk a literatura proběhly hospitace u pěti vyučujících. Všichni učitelé svým vzděláním splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což pozitivně ovlivnilo věcnou správnost a celkový průběh výuky.

Výuka probíhala v kmenových učebnách, vybavených starším nábytkem, které nebyly pro výuku českého jazyka zvláště podnětné. Učebny měly rozdílnou estetickou úroveň. Většinou byly vyzdobeny nástěnkami, plakáty, výtvarnými díly žáků a květinami, některé působily stroze. Žáci byli vybaveni vhodnými učebnicemi a pracovními sešity. Učitelé často používali vlastní namnožené materiály s ukázkami z literárních děl, rozšiřující literaturu a magnetofonové nahrávky.

Ve všech hodinách stanovili učitelé vhodně výukové cíle, které byly v průběhu hodin konkretizovány. Výuka na sebe navazovala a byla v souladu s učebními osnovami.

Ve sledovaných hodinách převládal frontální výklad učitele doplňovaný prací s učebnicí nebo ukázkami literárních děl. Aktivita žáků však byla nízká a do práce se zapojovali pouze na podnět vyučujících. Málo pozornosti věnovali vyučující upevňování nového učiva. V jedné hodině byl výklad učitele doplněn referátem žáka. Pouze v jedné hodině literatury využila učitelka k prezentaci nového učiva dramatizaci literárních děl, kdy vhodně zvolenými ukázkami a rozdělením rolí dosáhla zapojení téměř všech žáků do vyučovacího procesu.

Málo pozornosti věnovali učitelé relaxaci žáků, spočívala pouze ve změně metod práce. Zejména v pozdějších hodinách byla na žácích patrná únava, což snižovalo jejich soustředění. V hodinách převažovalo pomalé pracovní tempo.

Motivace většinou spočívala pouze v seznámení s obsahem hodiny. Chyběla průběžná motivace, což snižovalo aktivitu žáků a jejich zájem o výuku. Pouze ojediněle využívala vyučující k motivaci rozhovory, referát a vhodně zvolenými metodami práce neustále podněcovala zájem žáků o probírané učivo.

V hodinách převládalo příznivé pracovní klima. Vyučující se snažili zapojovat žáky do diskusí, zajímal je jejich pohled na problémové otázky týkající se učiva. S výjimkou několika hodin nedokázali žáci dostatečně využít nabízený prostor k prezentování svých postojů. V jedné ze tříd žáci neakceptovali pravidla komunikace, byli hluční, což rušilo průběh hodiny. Ze způsobu komunikace, která v hodinách proběhla, však bylo patrné, že žáci respektují rozdílný názor, jsou tolerantní.

Ve výuce převládalo ústní hodnocení, klasifikace byla ojedinělá. Svá hodnocení vyučující zdůvodnili a vedli žáky k opravě chyb. V závěrečných shrnutích vyučující neocenili aktivitu, pokrok a výkony žáků. Pouze v jednom případě hodnotili žáci své výkony a přínos získaných poznatků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura byly na dobré úrovni.

Anglický jazyk

V době inspekce zabezpečovalo výuku anglického jazyka osm vyučujících včetně rodilého mluvčího, který vyučoval hodiny anglické konverzace. Téměř všichni z nich svým vzděláním splňovali podmínky odborné a pedagogické způsobilosti požadované příslušným právním předpisem. Tato příznivá situace v oblasti personálního zajištění výuky anglického jazyka pozitivně ovlivnila kvalitu výuky v převážné části hospitovaných hodin.

Většina sledovaných hodin anglického jazyka proběhla v kmenových učebnách, které byly z hlediska studia cizího jazyka pro žáky méně podnětné. Dvě hodiny byly realizovány

v odborné učebně, která je velmi dobře vybavena audio a videotechnikou a novým nábytkem. Tradiční uspořádání žakovského nábytku (v odborné učebně i v kmenových učebnách) příliš nepodporovalo rozvoj komunikativních dovedností žáků. Materiální podpora výuky v hodinách spočívala zejména ve využití učebnic, sešitů a nahrávek, v menší míře i nakopírovaných doplňujících materiálů na procvičení gramatických jevů a slovníků. Práce s dalšími zdroji informací, která by více přispívala k aktivnímu učení žáků, zařazena nebyla.

Učitelé anglického jazyka rozpracovali učební osnovy do tematických plánů, které zajišťují návaznost učiva v jednotlivých ročnících a zabraňují obsahové duplicitě. Výukové cíle v hodinách byly většinou reálné, jasně formulované a stanovené přiměřeně vzhledem k aktuálnímu stavu třídy. Ojedinele byly zaměněny s tématem hodiny, čímž byla výrazně ztížena kontrola míry jejich naplnění. Probírané učivo logicky navazovalo na předcházející látku.

Jednotlivé hodiny byly řízeny promyšleně a vyučovací čas byl většinou využíván efektivně. Ojedinele byla efektivita jeho využití snížena zdlouhavými doslovnými překlady cizojazyčného textu. V převážné části hospitované výuky učitelé účelně využívali frontální styl výuky, zařazovali práci ve dvojicích i ve skupinách a umožňovali žákům pracovat individuálním tempem. Většina hodin byla důsledně vedena v anglickém jazyce, což podporovalo cizojazyčnou atmosféru ve třídě. Téměř všichni učitelé respektovali komunikativní charakter výuky, vedli žáky k používání anglického jazyka v běžných situacích každodenního života, ke správné výslovnosti, obohacování slovní zásoby a podporovali rozvoj jejich jazykových dovedností. V některých hodinách však byl využíván tradiční, poněkud stereotypní styl výuky s příliš velkým důrazem na zvládnutí gramatických pravidel, což žáky nemotivovalo k aktivnímu zapojení do procesu učení. V těchto hodinách byla efektivita učení žáků na výrazně nižší úrovni. Učivo bylo interpretováno věcně i odborně správně. Žáci většinou dokázali přirozeně užívat jazykových prostředků adekvátních dané situaci, sdělovat základní informace z přečteného textu, pohotově a jazykově správně reagovat na cizojazyčné pokyny a otázky. V menší míře byly ve výuce zařazovány relaxační aktivity, žáci nebyli plně soustředěni a efektivita jejich učení pak byla na nižší úrovni.

V převážné části sledované výuky byli žáci vhodně motivováni na začátku i v průběhu hodiny. Učitelé vhodně využívali motivačních výzev, pozitivního posilování a příkladů z praxe. Při práci ve skupinách byla cíleně podporována týmová spolupráce. Žáci měli o probírané učivo zájem a aktivně se zapojovali do nabízených činností. Pouze v malé části hodin, které byly charakteristické tradičním stylem práce a neatraktivním procvičováním gramatických pravidel, byl jejich zájem o práci daleko menší.

Žáci i učitelé ve všech hodinách respektovali dohodnutá pravidla chování a jednání. Ve většině hodin žáci měli dostatek prostoru pro vyjadřování vlastního názoru, pro diskusi a pro rozvoj jejich komunikativních dovedností. V menší míře byl kladen důraz na komunikaci a interakci žáků mezi sebou navzájem. Osobnost žáka byla vždy respektována.

Znalosti a dovednosti žáků byly ověřovány formou společného frontálního opakování, při kterém učitelé přirozeně navazovali na osvojené učivo. Správné odpovědi byly většinou hodnoceny stručnou pochvalou. V závěru hodin však hodnocení výkonu žáků chybělo, stejně jako vyhodnocení míry naplnění výukového cíle. Klasifikace nebyla realizována v žádné hodině. Žáci nebyli vedeni k sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v anglickém jazyce byly celkově na velmi dobré úrovni.

Dějepis

Hospitace proběhly u tří učitelů, kteří v tomto školním roce zabezpečují výuku dějepisu. Všichni vyučující splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. Jejich znalosti a vztah k předmětu se ve výuce velmi pozitivně projevíly.

Výuka probíhala v učebně dějepisu, která je vybavena moderní didaktickou technikou, množstvím nástěnných obrazových materiálů a chronologických přehledů. Ve vitrinách jsou umístěny napodobeniny dobových předmětů a archeologických nálezů. Učebna svou estetickou výzdobou vytváří příznivé a podnětné pracovní prostředí. Vyučující ve všech hodinách využili didaktické techniky k názorné prezentaci učiva. Měli připraveny nakopírované materiály a videoprogramy. Žáci měli k dispozici vhodné a ucelené řady učebnic a dějepisných atlasů.

Všechny hodiny se vyznačovaly pečlivou přípravou. Žáci byli vždy seznámeni s cílem hodiny a s návazností probíraného učiva na předcházející témata.

V průběhu hospitovaných hodin docházelo ke střídání různých metod výuky. Po opakovací části následoval výklad nového učiva. Učitelé využívali didaktickou techniku, zadávali problémové otázky, vedli žáky k vyhledávání správných řešení úkolů v učebnicích, ve videoprogramu, nebo v kopírovaných materiálech. Přes použití rozmanitých metod práce, převládala v hodinách činnost a verbální projev učitelů. Zejména při prezentování výsledků práce se u žáků projevovala pasivita. Pouze ojediněle reagovali vyučující na únavu žáků zařazením odpočinkových aktivit. Relaxace spočívala ve střídání pracovních metod. Tempo výuky bylo přiměřené a žáci měli dostatek prostoru pro plnění zadaných úkolů.

Vstupní motivace spočívala v seznámení žáků s obsahem hodiny. Vyučující vysvětlili žákům význam probíraného učiva a využili mezipředmětových vztahů. V průběhu hodin byla motivace méně výrazná. O výuku měli žáci zájem.

Svým přístupem k žákům vytvářeli učitelé příjemné pracovní klima. V oblasti vzájemné komunikace byli žáci spíše pasivní a zapojovali se do diskusí jen málo. V jedné z hodin se žáci zapojili do rozhovoru na aktuální téma. Dokázali vhodně argumentovat a přijímat odlišný názor. Pouze v oblasti komunikativních dovedností se projevovaly nedostatky (nespisovné vyjadřování, jednoslovné odpovědi).

Ve všech hodinách byli žáci klasifikováni. Při ověřování jejich vědomostí využívali učitelé různé metody, v některých hodinách žáci pouze prezentovali naučená fakta. Jindy prokazovali při zkoušení na základě různých ukázek, například videoprogramu, schopnost řešit problémové úkoly, hledat souvislosti a využívat naučené vědomosti v praxi. Klasifikaci učitelé zdůvodnili. V jednom případě byli žáci vedeni k sebehodnocení. Pokrok oceněn nebyl, hodnocení aktivity žáků v průběhu hodin vyučující také neprováděli.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v dějepisu byly celkově na velmi dobré úrovni.

Matematika a fyzika

Sledované předměty byly hospitovány u sedmi vyučujících, kteří svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, což se pozitivně promítalo v odborné stránce výuky a ve vhodnosti volených metod a forem práce.

Výuka matematiky probíhala převážně v kmenových učebnách, fyzika také v odborné učebně. Kmenové učebny, s výjimkou jedné, svou výzdobou nepodněcovaly žáky ke studiu sledovaných předmětů. Odborná učebna byla vybavena televizním okruhem připojeným na kameru i k počítači s vhodným softwarem umožňujícím zobrazování fyzikálních pokusů z hlediska jevového i popisného, s možností názorné animace dějů. Nástěnné obrazy s fyzikální tematikou i vystavené učební pomůcky dotvářely podnětné prostředí pro studium tohoto předmětu. Ve všech sledovaných hodinách měli žáci k dispozici vhodné učebnice,

případně sbírky úloh, se kterými však pracovali méně často. Vyučující připravili nakopírované testové úlohy, či úlohy, které byly řešeny společně nebo za domácí úkol.

Výukové cíle byly reálné, vycházely z učebních osnov, zohledňovaly aktuální stav třídy i předcházející učivo. Příprava vyučujících byla svědomitá, důraz byl kladen na účelnost metod a forem práce a na přípravu demonstračních pokusů. Menší pozornost byla věnována časovému rozvržení hodiny a diferenciaci úkolů ve vztahu k nadanějším žákům.

Sledované hodiny byly vedeny frontálně, jen výjimečně byla zařazena práce ve skupinách. V úvodu hodin vyučující ověřili úroveň osvojení předcházejícího učiva a plynule navázali učivem novým. Výklad učitele, který následoval po úvodním společném nebo individuálním opakování, byl doplňován samostatnou prací, rozhovorem se žáky, s využitím jejich dosavadních vědomostí a dovedností, i skupinovou prací. Demonstrační pokusy výuku oživily a přispěly k pochopení nového učiva. Převažovala aktivita žáků, průběžně podněcovaná vhodně volenými otázkami i úlohami. Žáci samostatně zvládali analýzu textu úlohy, využívali vlastností matematických funkcí, rozvíjeli zejména prostorovou představivost a velmi dobře uměli používat symboliku, matematickou i fyzikální terminologii i matematické prostředky vyjadřování fyzikálních vztahů a zákonů. Práce ve skupinách rozvíjela sociální kompetence jen částečně. Méně pozornosti bylo věnováno práci s chybou a zadávání dalších úloh nadanějším žákům. V závěru hodin často chybělo shrnutí učiva a zjištění míry naplnění výukových cílů. Práce vlastním tempem a zařazení soutěživých aktivit žákům vytvářelo prostor pro relaxaci, střídání metod a forem práce zčásti eliminovalo rostoucí únavu žáků zvláště v pozdějších vyučovacích hodinách.

V úvodu většiny hodin byli žáci seznámeni s tématem hodiny nebo jejím průběhem, cílená vstupní motivace většinou chyběla. Zařazováním vhodných úloh z praktického života a uvážlivě volenými demonstračními pokusy se dařilo žáky získat, přesvědčit je o potřebnosti a významu učiva pro jejich další vzdělávání. Zájem žáků úzce souvisel s příhodnou motivací, byl vyšší při prakticky zaměřeném učivu.

Klima ve všech hospitovaných hodinách bylo přátelské, vycházelo z respektování stanovených pravidel chování a jednání žáků i učitelů i ze zažitých pravidel slušného chování a uvědomělé kázně žáků. Vyučující žákům poskytovali prostor pro vyjadřování jejich názorů, avšak ne vždy byl žáky využit. Ve výuce převažovala komunikace mezi žáky a učitelem, v menší míře komunikovali žáci mezi sebou.

Výsledky práce žáků byly klasifikovány a většinou zdůvodňovány při individuálním zkoušení i při písemných testech a prověrkách. Hodnocení dílčích úspěchů žáků během vyučovacích hodin bylo oceňováno pochvalou, která žáky povzbuzovala v další práci. V menší míře byli žáci vedeni k sebehodnocení, či hodnocení výkonů spolužáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice a fyzice byly na velmi dobré úrovni.

Informatika a výpočetní technika

Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících měla kladný vliv na kvalitu výuky.

Efektivitu vyučování v odborných učebnách informatiky a výpočetní techniky zvyšovala skutečnost, že každý žák pracoval na svém počítači. Naopak negativně se projevovalo to, že vyučující neměly možnost při vysvětlování činností na počítači promítnout obsah monitoru svého počítače na velkou plochu. Vyučující používaly kopírované materiály pro samostatnou práci žáků. Podnětnost učebního prostředí byla někdy zvýrazněna vhodnými pomůckami a obrazy.

Učitelky zpracovaly tematické plány, které vycházejí z učebních osnov, praxe i stavu technického vybavení odborných učeben. Vzdělávací cíle byly většinou vhodně a výstižně formulovány na začátku vyučovacích hodin jako očekávané činnosti žáků. Svoji náročností

respektovaly jejich možnosti. Probírané učivo navazovalo na předcházející témata. V průběhu vyučovacích hodin se dařilo stanovené cíle naplnit.

Zvoleným vzdělávacím cílům, jejichž naplňování vyučující sledovaly, odpovídala i struktura hodin. Uplatňované metody, jako samostatná práce, demonstrace činnosti a řízený rozhovor, podporovaly činnostní pojetí výuky. Skupinové práce vyučující nezařazovaly. Žáci rozuměli základním pojmům a vztahům mezi nimi a dovedli látku aplikovat při řešení dalších úkolů. V průběhu výuky prokazovali dovednost samostatně pracovat na zadaném úkolu, někdy si navzájem radili, jak postupovat. Učitelky v případě potřeby žákům pomáhaly. Nedostatkem bylo to, že učitelky nevytvářely u žáků návyky vhodné relaxace nezbytné při práci s počítači.

Při úvodní motivaci na začátku hodin vyučující seznámily žáky se stanovenými cíli a organizací práce. V průběhu na žáky motivačně působila okamžitá kontrola správnosti, pochvala učitele za splněný úkol a především praktická činnost na počítačích i možnost využít počítač k zájmové činnosti – vyhledávání na Internetu. Žáci projevovali o práci s výpočetní technikou zájem.

Odpovídající pracovní tempo, přiměřená náročnost i taktní, vstřícné a tolerantní jednání učitelek se kladně projevily v celkové atmosféře. Žáci většinou vhodně reagovali na jejich pokyny a sdělení. V komunikaci převažovaly řízené rozhovory, žáci měli možnost ptát se i vyjádřit svůj názor. Nebyli však cíleně vedeni ke vzájemným diskusím a spolupráci.

Úroveň získaných vědomostí a dovedností žáků vyučující průběžně hodnotily, oceňovaly pokrok v dovednostech, klasifikaci zdůvodňovaly. Někdy bylo i vhodně uplatněno sebehodnocení.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v informatice měly celkově velmi dobrou úroveň.

Občanská výchova a základy společenských věd

Ve všech hospitovaných hodinách vyučovali učitelé s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí, což společně se znalostmi a dovednostmi získanými dalším vzděláváním pozitivně ovlivnilo kvalitu výuky.

Výuka probíhala většinou v učebnách pro výuku podnětných, s didaktickou a audiovizuální technikou, která byla také účelně využívána. Učitelé používali vhodné učebnice nebo odbornou filozofickou literaturu, studijní a pracovní texty. Materiální podpora výuky byla ve sledovaných hodinách příkladná.

Stanovené výukové cíle vycházeny z učebních osnov a byly formulovány s ohledem na schopnosti žáků, s důrazem na vytváření jejich vlastního názoru a utváření jejich hodnot. Výuka byla organizačně i obsahově zodpovědně připravená.

Učitelé zařazovali v hodinách pestré metody a formy práce, jako např. společné, skupinové i samostatné řešení zadaných úkolů, práci se studijními texty, diskuzi, rozhovor či společné řešení situace. V hodinách vhodně začlenili ukázky filozofických textů a následnou diskuzi k tématu, videoprojekci filmové ukázky a následnou analýzu situace a její dopad do reálného života. Často využívali také četbu jako doplňující nebo srovnávací ukázkou. V závěru vyučovacích hodin nechybělo shrnutí zabezpečující upevnění učiva. Ve všech navštívených hodinách aktivita žáků převažovala. Zvolené metody a formy práce byly vzhledem ke stanoveným cílům účinné, někdy příkladné.

Vstupní motivace se omezovala na sdělení tématu a náplně hodiny, účinnější byla motivace průběžná. Učivo aplikované do praktických životních situací bylo pro žáky atraktivní a motivovalo je k přemýšlení. Ke zvýšení pozornosti přispívala filmová ukázka, četba, praktické příklady ze života, zajímavosti, vlastní zkušenosti žáků i učitelů i mezipředmětové souvislosti.

Žáci pracovali podle pokynů, akceptovali dohodnutá pravidla a chovali se ukázněně a přirozeně. Mohli vyjádřit svůj názor a diskutovat, komunikace jim byla umožněna při frontálních i skupinových činnostech. Vyučující vedli žáky k respektování a toleranci ostatních. Přátelské vztahy žáků mezi sebou i ve vztahu k učitelům vytvářely příznivé učební klima.

Žáci byli v průběhu výuky za splnění úkolu hodnoceni klasifikací, která jim však nebyla zdůvodněna. Ojedinele byli vedeni k sebehodnocení. Také v závěru většiny hodin chybělo celkové zhodnocení výkonů žáků.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech občanská výchova a základy společenských věd byly celkově na velmi dobré úrovni.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola zjišťuje výsledky vzdělávání žáků prostřednictvím prověrek. Kromě toho využívá komerční srovnávací testy. S výsledky testování jsou seznamováni vyučující i veřejnost. V letošním školním roce se žáci zúčastnili programu „Maturita nanečisto“. Systematické zpracovávání a analýza výsledků vzdělávání, které by vedly nejen k odstraňování nedostatků ve vědomostech žáků, ale i ke stanovení příčinných souvislostí mezi výsledky vzdělávání a efektivitou používaných vyučovacích metod, škola zatím neprovádí.

Významným ukazatelem výsledků vzdělávání školy je úspěšnost absolventů při přijímání na vysoké školy. Úspěšnost byla v uplynulém školním roce v jedné ze tříd 100%, ve většině ostatních tříd se pohybovala nad 90%.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve sledované výuce byly celkově na velmi dobré úrovni.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad údajů uvedených v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s údaji ve zřizovací listině

Údaje uvedené ve Zřizovací listině příspěvkové organizace Jihomoravského kraje, č. j. 16/76 ze dne 21. června 2001, ve znění Dodatku č. 1, č. j. 30/76 ze dne 20. prosince 2001, Dodatku č. 2, č. j. 41/76 ze dne 17. prosince 2002, a Dodatku č. 3, č. j. 71/76 ze dne 19. února 2004, jsou v souladu s údaji v Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č. j. 31 813/2001-21 ze dne 11. ledna 2002 s účinností od 1. září 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, č. j. 31 813/2001-21, ze dne 11. ledna 2002 s účinností od 1. září 2002*
2. *Zřizovací listina příspěvkové organizace Jihomoravského kraje č. j. 16/76 ze dne 21. června 2001*
3. *Dodatek č. 1 ke zřizovací listině č. j. 16/76 ze dne 21. 6. 2001 č. j. 30/76 ze dne 20. prosince 2001*
4. *Dodatek č. 2 ke Zřizovací listině č. j. 16/76 ze dne 21. června 2001 č. j. 41/76 ze dne 17. prosince 2002*
5. *Dodatek č. 3 ke Zřizovací listině č. j. 16/76 ze dne 21. června 2001 č. j. 71/76 ze dne 19. února 2004*
6. *Gymnázium programování, Gymnázium všeobecné čtyřleté a Gymnázium všeobecné osmileté - rozpracované učební plány gymnázia na školní rok 2003/2004*
7. *Rozvrh hodin všech tříd platný pro školní rok 2003/2004*
8. *Třídní knihy všech tříd platné ve školním roce 2003/2004*
9. *Třídní výkazy všech tříd platné ve školním roce 2003/2004*
10. *Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2003/2004*
11. *Protokoly o komisionálních zkouškách vedené na škole za školní rok 2003/2004*
12. *Protokoly o ukončování studia za školní rok 2002/2003*
13. *Protokol o přijímacím řízení pro školní rok 2003/2004*
14. *Seznamy žáků školy platné pro školní rok 2003/2004*
15. *Zápisy z předmětových komisí za školní rok 2003/2004*
16. *Plán práce výchovného poradce na školní rok 2003/2004 ze dne 1. září 2003*
17. *Organizační řád Gymnázia, Brno, Videňská 47 – směrnice č. 6/2002 ze dne 31. října 2002*
18. *Organizační řád školy Gymnázia, Brno, Videňská 47 - směrnice č. 3/2004 ze dne 30. prosince 2003*
19. *Personální dokumentace pedagogických pracovníků zaměstnaných v době inspekce ve škole a doklady o jejich nejvyšším ukončeném vzdělání*
20. *Program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ze dne 1. dubna 2002 a 27. srpna 2003*
21. *Pokyn ředitelky školy k realizaci environmentální výchovy na škole č. 2/02 ze dne 1. dubna 2002*
22. *Plán krizové připravenosti ze dne 29. srpna 2002 (aktualizace pro školní rok 2002/2003)*
23. *Vnitřní řád školy, Školní řád pro školní rok 2003/2004 schválený dne 29. srpna s platností od 1. září 2003*
24. *Program minimální protidrogové prevence pro školní rok 2003/2004*
25. *Přehled výuky problematiky CO a chování v mimořádných situacích na školní rok 2003/2004*
26. *Přehled výuky Svět práce na školní rok 2003/2004*
27. *Přehled výuky ekologické výchovy na školní rok 2003/2004*
28. *Výuka k prevenci sociálně patologických jevů na školní rok 2003/2004*

29. *Časové plány výuky učitelů na školní rok 2003/2004 pro předměty český jazyk a literatura, dějepis, anglický jazyk, matematika, fyzika, informatika a výpočetní technika, základy společenských věd, občanská výchova*
30. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003 ze dne 29. září 2003*
31. *Seznam pracovníků školy platný ve školním roce 2003/2004*
32. *Přehled volitelných a nepovinných předmětů pro školní rok 2003/2004*
33. *Přehled vyučujících školy a přidělených úvazků ve školním roce 2003/2004*
34. *Knihovna úrazů vedená na škole ve školním roce 2003/2004*
35. *Dlouhodobá vize rozvoje školy ze dne 28. srpna 1999*
36. *Dlouhodobý plán školy – Gymnázium, Brno, Vídeňská 47 ze dne 29. září 2003*
37. *Plán činnosti na školní rok 2003/2004 - Hlavní úkoly*
38. *Plány předmětových komisí pro školní léta 2002/2003 a 2003/2004*
39. *Směrnice č. 5/2002 ke kontrolní činnosti školy ze dne 1. června 2002*
40. *Plán hospitací na školní rok 2003/2004*
41. *Hospitační záznamy ředitelky školy vedené ve školním roce 2003/2004*
42. *Provozní řád školy ze dne 1. prosince 2001*
43. *Provozní řád školní jídelny ze dne 1. září 2003*
44. *Řád odborné učebny – školní dílna (bez č. j. a data)*
45. *Provozní řád písařny s elektronickými stroji s platností od 1. září 2003*
46. *Provozní řád studovny s platností od 1. září 2003*
47. *Provozní řád knihovny s platností od 1. září 2003*
48. *Provozní řád odborné učebny (učebna biologie) s platností od 1. září 2003*
49. *Pravidla práce v odborných učebnách informatiky s platností od 1. září 2003*
50. *Provozní řád jazykové učebny s platností od 1. září 2003*
51. *Provozní řád odborné učebny (učebna chemie) s platností od 1. září 2003*
52. *Provozní řád odborné učebny (laboratoř chemie) s platností od 1. září 2003*
53. *Provozní řád odborné učebny (laboratoř dv. č. 9) s platností od 1. září 2003*
54. *Provozní řád odborné učebny (laboratoř fyziky v nové budově, dv. č. 7) s platností od 1. září 2003*
55. *Provozní řád tělocvičen (dv. č. 37, 38) s platností od 1. září 2003*
56. *Provozní řád školního hřiště s platností od 1. září 2003*
57. *Provozní řád odborné učebny (laboratoř fyziky dv. č. 66) s platností od 1. září 2003*
58. *Provozní řád odborné učebny (hudebna dv. č. 43) s platností od 1. září 2003*
59. *Provozní řád odborné učebny (výtvarná výchova dv. č. 6) s platností od 1. září 2003*
60. *Provozní řád odborné učebny (laboratoř biologie dv. č. 42) s platností od 1. září 2003*
61. *Provozní řád odborné učebny (učebna dějepisu dv. č. 45) s platností od 1. září 2003*
62. *Provozní řád odborné učebny (audiovizuální učebna „B“ dv. č. 46) s platností od 1. září 2003*
63. *Provozní řád jazykové učebny ze dne 1. září 2003*
64. *Stanovy Studentského senátu Gymnázia Vídeňská (bez č. j. a data)*
65. *Inspekční zpráva České školní inspekce č.j. 122 274/99-05046 ze dne 29. dubna 1999*

ZÁVĚR

Vynikající personální zajištění výuky, účelné rozdělení kompetencí a pravomocí mezi vedoucí pracovníky a jejich týmová práce, jasná pravidla provoz školy a účinný systém kontroly vytvářejí celkově vynikající personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti.

Materiálně-technické podmínky pro vzdělávání a výchovu v gymnáziu umožňují realizaci zvolených studijních oborů. Učební pomůcky ve sbírkách kabinetů některých předmětů jsou zastaralé a vyžadují doplnění a obnovu. Výrazným kladem je to, že škola má k dispozici dostatek dobře vybavených samostatných odborných učeben pomůckami a moderní didaktickou technikou, což výrazně zefektivňuje výuku.

Výuka je ve čtyřletém a osmiletém gymnáziu se všeobecným zaměřením realizována podle schválených učebních dokumentů, které jsou v plném rozsahu respektovány. V gymnáziu se zaměřením na programování se vyučuje ve školním roce 2003/2004 podle učebních dokumentů zpracovaných školou, které avšak nebyly schváleny MŠMT.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly celkově velmi dobré. Učitelům se dařilo kladením otázek, vhodnými názornými ukázkami a problémovými úkoly žáky aktivizovat a zapojit do vyvozování nových poznatků. Učitelé podporovali aktivní, tvořivou práci žáků. V různé míře věnovali pozornost rozvoji komunikativních dovedností žáků. Většinou vytvářeli prostor pro vyjádření vlastního názoru, čehož žáci dovedli využít. Týmová práce byla podporována jen sporadicky. V hodinách vládla příznivá pracovní atmosféra. Hodnocení a klasifikace žáků nebyly v převážné většině předmětů využívány jako motivující prvek. K sebehodnocení byli žáci vedeni pouze ojediněle.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Renáta Ševčíková	Renáta Ševčíková.v.r.
Členové týmu	Mgr. Vojmír Křupka	Vojmír Křupka.v.r.
	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Zdeňka Nešetřilová.v.r.
	RNDr. Karel Pígl	Karel Pígl.v.r.
	PhDr. Hana Štrajtová	Hana Štrajtová.v.r.

Kontrolní pracovníci Helena Svobodová a Ing. Hana Šarounová

V Blansku dne 28. května 2004.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:14. červen 2004.....

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PhDr. Jarmila Červenáková – ředitelka Gymnázia, Brno, Vídeňská 47	Jarmila Červenáková.v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. PhDr. Renáta Ševčíková, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, pracoviště Blansko, nám. Republiky 1, 678 01 Blansko. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Jihomoravského kraje – odbor školství, RNDr. Miloš Šifalda, Žerotínovo nám. 3/5, 602 00 Brno	2004-07-19	12-1040/04/159-952
Zřizovatel		
Rada školy		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.